Oproep 'Realisatie van NATURA 2000-bosdoelen 2026'

Reglement

DE SUBSIDIE

De Vlaamse overheid lanceert een oproep voor de realisatie van NATURA 2000-bosdoelen. Deze oproep is gericht naar natuurlijke personen en privaatrechtelijke rechtspersonen, eigenaar(s) van gronden..

Met deze projectoproep beoogt het Agentschap voor Natuur en Bos de realisatie van bosdoelen om het openstaand saldo in het kader van de taakstelling van deze NATURA 2000-doelen te verkleinen. Dit openstaand saldo bedraagt momenteel 11.177 ha.

De gesubsidieerde percelen dienen gelegen te zijn binnen een speciale beschermingszone in het kader van de Habitatrichtlijn met openstaande bosdoelen. De percelen dienen bebost te worden binnen een periode van 2 jaar na toekenning van de subsidie. De soortensamenstelling houdt rekening met de te bereiken bosdoelen in het kader van NATURA 2000 en wordt uitgevoerd met plantsoen met herkomstcertificaten. Uiterlijk 3 jaar na de aanplanting dienen de percelen ingebracht te worden in een Natuurbeheerplan Type 2, 3 of 4 met aanduiding van de percelen als streefdoel.

Het agentschap berekent de ranking van de indieningen door het delen van de oppervlakte in vierkante meters door de eenheidsprijs per hectare volgens de formule ((Oppervlakte in m^2) gedeeld door (Eenheidsprijs in €/ha)). Een combinatie van een lage eenheidsprijs en een hoge oppervlakte leiden zo tot een hoge plaats in de ranking. De quotiënten worden gerangschikt van hoog naar laag. De bovengrens van de eenheidsprijs wordt gesteld op 48.000 €/ha. Bij gelijke ranking van twee dossiers wordt rekening gehouden met het moment van indiening: een vroegere indiening gaat voor op een latere indiening.

De geselecteerde dossiers worden ecologisch en inhoudelijk afgewogen aan het regelgevend kader. De criteria die hierbij gebruikt worden zijn de zoekzones van openstaande bosdoelen, verboden te wijzigen vegetaties, historisch permanente graslanden en het al dan niet verkrijgen van een vegetatiewijziging indien vereist. Het agentschap heeft het recht om (delen van) een dossier niet te weerhouden op basis van deze elementen mits grondige motivering van de weigering.

De Vlaamse overheid subsidieert projecten binnen deze oproep tot zover het totaalbudget aan toegekende subsidies in het kader van deze oproep de 3.000.000 € niet overschrijdt.

HOE AANVRAGEN

Procedure

Uiterlijk op 1 september lanceert het agentschap een projectoproep. De oproep wordt minstens bekendgemaakt op de website van en in de nieuwsbrief van het agentschap. De projectoproep vermeldt minstens:
1° het voorwerp van de projectoproep;
2° de voorwaarden waaraan moet worden voldaan om een projectsubsidie te kunnen verkrijgen;
3° de beoordelingscriteria;
4° waar en wanneer de projectsubsidieaanvraag uiterlijk ingediend moet worden.

De ontvankelijke aanvraag moet uiterlijk op 15 oktober 2026 worden ingediend. De maximale éénheidsprijs wordt bepaald op 48.000 €/ha.

Uiterlijk op 15 december 2026 beslist de minister over de toekenning van de projectsubsidies. In de beslissing van de minister worden de projectsubsidies toegekend in de volgorde van de rangschikking die aan de projecten is gegeven.

Het agentschap deelt de beslissing met een beveiligde zending mee aan de indieners van de projectvoorstellen. Aan de begunstigde van de projectsubsidie wordt ook het maximale bedrag van de projectsubsidie per project meegedeeld.

Indiening

Voor de opmaak van het projectvoorstel wordt gebruikgemaakt van de formulieren, waarvan het model ter beschikking wordt gesteld op de website van het agentschap. Als het Agentschap voor Natuur en Bos vaststelt dat de aanvraag niet alle vereiste elementen bevat, brengt het de aanvrager uiterlijk binnen veertien dagen na het afsluiten van de indieningsperiode op de hoogte van de ontbrekende elementen.

De indiener levert volgende gegevens aan over het project:
1° de volgende gegevens over de te bebossen grond:
a) een kaart waarop de grond die in aanmerking komt voor bebossing is aangeduid;
b) de kadasternummers of capakeys van de grond waarvoor de subsidies worden aangevraagd;
c) in voorkomend geval informatie over de aanwezigheid van een pacht en de opzegging ervan;
2° een inhoudelijke omschrijving van het project, die minstens de volgende gegevens bevat:
a) een omschrijving van de uitgangssituatie met minstens zes verschillende, genummerde foto's van de te bebossen grond zelf en de percelen, palend aan deze grond;
b) een beplantingsplan (op schaal 1/5.000 of groter): geef aan waar de bebossing plaatsvindt, welke delen beplant worden en in welke delen alleen via natuurlijke verjonging gewerkt wordt met vermelding van de gebruikte soorten in het kader van de te realiseren NATURA 2000-bosdoelen.

Selectie, beoordeling en toewijzing

De selectie, beoordeling en toewijzing van de projecten gebeurt als volgt:

1° het agentschap berekent de ranking van de indieningen door het delen van de oppervlakte in vierkante meters door de eenheidsprijs per hectare volgens de formule ((Oppervlakte in m^2) gedeeld door (Eenheidsprijs in €/ha)). De quotiënten worden gerangschikt van hoog naar laag. De bovengrens van de eenheidsprijs wordt gesteld op 48.000 €/ha. Bij gelijke ranking van twee dossiers wordt rekening gehouden met het moment van indiening: een vroegere indiening gaat voor op een latere indiening;

2° de geselecteerde dossiers worden ecologisch en inhoudelijk afgewogen aan het regelgevend kader. De criteria die hierbij gebruikt worden zijn de zoekzones van openstaande bosdoelen, Europees beschermde habitats en soorten, verboden te wijzigen vegetaties, historisch permanente graslanden en het al dan niet verkrijgen van een vegetatiewijziging indien vereist, naast de landschapsecologische context. Het agentschap heeft het recht om (delen van) een dossier niet te weerhouden op basis van deze elementen mits grondige motivering van de weigering.

Voor deze projectsubsidie wordt een budget voorzien van 3.000.000 €.

Uitbetaling

De projectsubsidie wordt uitbetaald na de effectieve aanplanting van de betreffende percelen en na de melding en goedkeuring van de aanplanting op www.bosteller.be. De schuldvordering met 6 foto's van de aanplanting, een afschrift van de goedkeuring van de melding op www.bosteller.be en de herkomstcertificaten wordt schriftelijk en elektronisch ingediend bij het agentschap op het adres Havenlaan 88 bus 75, 1000 Brussel via mail gericht aan subsidies.anb@vlaanderen.be.

De begunstigde zal op alle communicatie-initiatieven de nieuwe Vlaamse leeuw en de slagzin 'Vlaanderen is natuur' gebruiken. Beide logo's kunnen gedownload worden via http://www.natuurenbos.be/logos. De begunstigde erkent het belang van het Nederlands bij de uitvoering van de gesubsidieerde activiteiten.

Het toezicht op de correcte uitvoering van dit besluit gebeurt door het agentschap. Betreffende de aanwending van de subsidie kunnen gemachtigde ambtenaren van de Vlaamse Overheid en/of het Rekenhof steeds verantwoordingsstukken ter plaatse controleren. Wanneer de modaliteiten in dit besluit niet worden nageleefd en/of wanneer de subsidie niet wordt aangewend voor het doel waarvoor het werd toegekend, kan de begunstigde na beslissing van de Vlaamse minister, bevoegd voor Omgeving en Natuur, het recht op de subsidie verliezen of gehouden worden tot de onmiddellijke terugbetaling van de subsidie, vermeerderd met de wettelijke intresten, aan het Vlaamse Gewest. Als subsidiefraude of dubbele subsidiëring wordt vastgesteld of als de begunstigde niet meewerkt aan de uitoefening van het toezicht kan de uitbetaling van de subsidie worden stopgezet. De reeds uitbetaalde subsidie kan ook geheel of gedeeltelijk worden teruggevorderd. Het voornemen tot stopzetting van de subsidiëring of tot terugvordering van subsidie wordt aan de begunstigde bezorgd met een aangetekende brief, waarin de mogelijkheden en de voorwaarden om een bezwaarschrift in te dienen, worden vermeld.

Voorwaarden

De totale oppervlakte van de grond die wordt voorgesteld ter bebossing per dossier bedraagt minimaal 0,5 ha. Percelen moeten niet aansluitend zijn, maar zich wel op een redelijke afstand van maximum 500 meter van elkaar bevinden. De eenheidsprijs is van toepassing op het volledige dossier.

Om een projectsubsidie te verkrijgen, verbindt de aanvrager zich ertoe:
1° de bebossing van de gronden waarvoor de projectsubsidie wordt aangevraagd, uiterlijk twee jaar na de toekenning van die subsidie uit te voeren, tenzij de minister een afwijking daarvan toestaat;

2° de aanplant uit te voeren met streekeigen plantsoen met herkomstcertificaten. De soortenkeuze dient in lijn te zijn met de ontwikkeling van de bostypes die voorzien zijn in het betreffende SBZ-H. Eerste generatie populieren met ondergroei in een wijd plantverband is toegestaan, omdat dit sneller tot een bosklimaat leidt. Minstens 70% van de oppervlakte dient effectief aangeplant te worden met een beplantingsdichtheid van minstens 2.000 planten/ha, de resterende 30% kan spontaan verbossen. Maximum 15% van de oppervlakte mag voorzien worden voor andere functies zoals open vegetaties, onverharde wegen,…zoals bepaald in het Bosdecreet. Alleen de effectief te be- en verbossen delen van het terrein, inclusief bospaden en open plekken in het kader van het natuurbehoud, komen in aanmerking voor de berekening van de oppervlakte. Verharde oppervlaktes of oppervlaktes die niet in aanmerking komen voor bebossing worden uitgesloten. Wat betreft het aandeel open plekken gelden de volgende regels: grootte open plekken <0,5 ha en verhouding open plekken/totale bosoppervlakte <15 %;

3° de bebossing waarvoor de projectsubsidie wordt aangevraagd, uit te voeren conform het daarvoor ingediende projectvoorstel;

4° de bebossing gedurende minstens 25 jaar na de uitvoering van alle aanplantingen in stand te houden als bos als vermeld in artikel 3, § 1, van het Bosdecreet van 13 juni 1990, tenzij het agentschap op gemotiveerd verzoek van de aanvrager een afwijking daarvan verleent;

5° hetzij binnen drie jaar na het moment van aanplant van de te bebossen grond een procedure voor de wijziging van het natuurbeheerplan van type twee, drie of vier in te dienen bij het agentschap met het oog op de uitbreiding van het natuurbeheerplan met de grond die werd aangeplant met aanduiding van het streefbeeld in uitvoering van het realiseren van het relevante NATURA 2000-bostype voor de betreffende percelen. Hetzij binnen drie jaar na het moment van aanplant een aanvraag tot goedkeuring van een natuurbeheerplan van type twee, drie of vier in te dienen bij het agentschap, als er bij de aanvraag nog geen natuurbeheerplan was goedgekeurd eveneens met aanduiding van het streefbeeld in uitvoering van het realiseren van het relevante NATURA 2000-bostype voor de betreffende percelen;

6° geen eenheidsprijs hoger dan 48.000 €/ha in te dienen;

7° deze projectsubsidie niet te cumuleren met de aanplantsubsidie van 5.400 €/ha. Met de ingediende eenheidsprijs dient dus de aanplant gefinancierd te worden.

Onverenigbaarheden

Natuurlijke personen en privaatrechtelijke rechtspersonen kunnen een projectsubsidie verkrijgen, op voorwaarde dat:

1° de aanvrager op het ogenblik van de aanvraag eigenaar is van de grond;

2° de grond bij de aanvraag geen bos is als vermeld in artikel 3, § 1 en § 2, van het Bosdecreet van 13 juni 1990;

3° de grond op percelen ligt die zich bevinden in een speciale beschermingszone met betrekking tot de Habitatrichtlijn als vermeld in artikel 2, 43°, C, van het decreet van 21 oktober 1997 met openstaande bosdoelen;

4° op de grond geen natuurwaarden aanwezig zijn die onverenigbaar zijn met de bebossing, namelijk Europees beschermde habitats en soorten, verboden te wijzigen vegetaties en/of historisch permanente graslanden waarvoor geen vegetatiewijziging kan worden bekomen;

5° de bebossing niet hoeft te worden uitgevoerd op basis van een gerechtelijk bevel, een contractuele of een eenzijdige verbintenis en niet strijdig is met de geldende wetgeving;

6° de grond niet aangewend wordt voor een bebossing ter compensatie van een ontbossing als vermeld in artikel 90bis van het Bosdecreet van 13 juni 1990, in de vorm van een vermelding als perceel voor compenserende bebossing op het boscompensatievoorstel bij een concrete aanvraag van een stedenbouwkundige vergunning voor ontbossing;

7° de grond niet verworven werd met een subsidie die als doelstelling de aankoop met het oog op het realiseren van natuurdoelen heeft;

8° De grond niet gelegen is in een bebossingsprojecten in ontginningsgebieden waarbij de bebossing als voorwaarde is opgenomen in de geldende milieuvergunning;

9° Het project niet in strijd is met geldende wetgeving;

10° Er kunnen geen subsidies verleend worden aan een begunstigde waarvoor een bevel tot terugvordering uitstaat als gevolg van een eerder besluit van de Europese Commissie waarbij de steun conform de Europese regels over staatssteun onrechtmatig en onverenigbaar met de interne Europese markt is verklaard.